

Motion till riksdagen 2016/17:3547

av **Beatrice Ask m.fl. (M)**

med anledning av prop. 2016/17:41 Maskeringsförbud vid idrottsarrangemang

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen avslår förslaget i den del som avser undantag mot maskeringsförbudet med hänsyn till väderförhållanden.
2. Riksdagen avslår förslaget i den del som avser undantag mot maskeringsförbudet med hänsyn till hälsoskäl.

Motivering

Våld och ordningsstörningar vid idrottsarrangemang kan få allvarliga följder för liv, hälsa och egendom. I första hand vilar ansvaret för att ett idrottsarrangemang kan anordnas på ett tryggt och säkert sätt på arrangörerna. Å andra sidan har samhället ett ansvar för att tillhandahålla ett regelsystem som stöder idrottsorganisationerna i deras arbete mot våld och ordningsstörningar.

Alliansregeringen införde ett stort antal åtgärder mot ordningsstörningar vid idrottsarrangemang. Lagen om tillträdesförbud vid idrottsarrangemang ändrades så att det numera är möjligt att förbjuda personer att få tillträde till idrottsarrangemang i upp till tre år och införde ett tillägg i ordningslagen om förbud mot användning av pyroteknik i vissa fall. Polismyndigheten har också getts möjlighet att föra ett register över personer med tillträdesförbud, vilket underlättar arbetet med att förhindra att kända huliganer bereds tillträde till exempelvis högriskmatcher. Vidare har en ny kameraövervakningslag införts som bl.a. kan underlätta för att avslöja och utreda brott som begås inne på arenorna.

Allt detta är viktiga och relevanta åtgärder för att skapa en trygg stämning i och runt olika former av idrottsarrangemang. Trots detta är det fortfarande ett problem med våld och ordningsstörningar kring många idrottsarrangemang. Det är därför viktigt att polisen och arrangörer systematiskt använder den lagstiftning som finns för att motverka våld och ordningsstörningar. Även arrangörernas ansvar är viktigt för en god ordning och säkerhet.

Ett problem som finns är att personer maskerar sig, huvudsakligen för att försvåra identifikation i samband med användning av otillåten pyroteknik, utanför arenan vid marscher till matcherna och vid stormning av arenaentréer. Det försvårar för polis och arrangörer att kunna identifiera misstänkta.

Mot bakgrund av detta ser vi positivt på att regeringen föreslår en lag om maskeringsförbud för att motverka våld och ordningsstörningar på idrottsanläggningar. Vi delar regeringens bedömning att ett sådant förbud är nödvändigt och noterar även att en majoritet av remissinstanserna delar den uppfattningen.

Regeringens proposition föreslår ett generellt förbud men med vissa undantag. Vår uppfattning är dock att listan på undantag är alltför vidsträckt och riskerar att underminera syftet med den föreslagna kriminaliseringen. De förslag till undantag som finns i propositionen är förhållandevis vaga och brett formulerade, vilket gör att det kan uppstå tveksamheter om vilka situationer som omfattas av undantagen.

Regeringen föreslår att förbudet inte ska gälla med hänsyn till väderförhållanden samt hälsoskäl. Dessa två undantag från huvudregeln är inte oproblematiska, och finns heller inte med i den lag riksdagen antog 2005 om maskeringsförbud i vissa fall. De bör heller inte finnas med i den lagstiftning som nu ska antas av riksdagen. Generellt begränsas genom dessa undantag det kriminaliserade området avsevärt, vilket skapar osäkerhet och avgränsningsproblem. Alltför stora undantag riskerar att skapa möjligheter att kringgå förbudet på ett oönskat sätt.

Polismyndigheten är kritisk mot undantagsreglerna bl.a. gällande hälsoskäl. Myndigheten skriver bl.a.: ”De föreslagna undantagen för maskeringsförbudet, av religiösa skäl, hälsoskäl, hänsyn till väderförhållanden och övriga omständigheter, kommer i vissa fall att medföra tillämpningsproblem även med det tillägg som gjorts om att täckandet av ansikte ska vara befogat.” Flera andra remissinstanser har också synpunkter på de föreslagna undantagen.

Regeringen föreslår även undantag från maskeringsförbudet av religiösa skäl. Detta är även ett undantag som finns infört i lagen (2005:900) om maskeringsförbud i vissa fall. Bestämmelsen om religionsfrihet är reglerad i 2 kap. 1 § regeringsformen. I Sverige är religionsfriheten absolut och ska inte kunna inskränkas utan grundlagsändring. Begränsningar får endast göras för att tillgodose ändamål som är godtagbara i ett demokratiskt samhälle och får aldrig gå utöver vad som är nödvändigt. Däremot framgår det av Europakonventionens artikel 9, skyddet för religionsfrihet, att skyddet får inskränkas med hänsyn till allmän säkerhet och skydd för allmän ordning m.m.

Polismyndigheten skriver i sitt yttrande angående undantaget av religiösa skäl: ”Det är vidare Polismyndighetens uppfattning att olika religioners yttringar inte bör få begränsa de ordningsbestämmelser som behövs för att upprätthålla allmän ordning och säkerhet. Intresset av sådana straffsanktionerade bestämmelser bör därför få företräde framför olika religioners yttringar. Förevarande förslag till maskeringsförbud är motiverad av ett sådant intresse. Undantaget för religiösa skäl bör därför tas bort.”

Religionsfriheten är en av de viktigaste rättigheterna i en demokrati. Religionsfriheten ska värnas. Men det kan finnas situationer där den av hänsyn till allmän säkerhet och skydd för allmän ordning kan behöva inskränkas. Det kan inte uteslutas att undantaget kan användas i annat syfte än att utöva sin religion.

Gränsdragningen mellan maskeringsförbud för att upprätthålla allmän säkerhet och allmän ordning i förhållande till bestämmelserna i regeringsformen och Europakonventionen om religionsfrihet bör mot den bakgrunden fortsatt övervägas.

Beatrice Ask (M)

Krister Hammarbergh (M)

Anders Hansson (M)

Pål Jonson (M)

Anti Avsan (M)

Ellen Juntti (M)